

Östersjölaxälvar i Samverkan

Yttrande angående förvaltningsplan

Datum
2023-08-28

Dnr
NV06750-22

Mottagare
Naturvårdsverket

Yttrande gällande reviderad nationell förvaltningsplan för storskarv.

Östersjölaxälvar i samverkan stöder Naturvårdsverket i det arbetet som de genomfört då det gäller den reviderade nationella förvaltningsplanen för storskarv.

Vi vill dock med detta yttrande även lämna några ytterligare tillägg och synpunkter då vi anser att vissa delar kan förtydligas samt då det gäller förvaltning av skarven i den nationella planen så bör hela vår långa kuststräcka ingå i förvaltningen samt att även mer fokus kring fritidsfisket.

5.1 Mål

1. Gynnsam bevarandestatus för storskarv upprätthålls i Sverige.
2. Negativ påverkan av predation från storskarv minimeras i områden av särskild vikt för fiskbeståndens bevarande, särskilt fokus bör ligga på områden som i fiskerilagstiftning fredats från fiske under hela- eller delar av året. **Viktig del i denna punkt är ett tydligt besked att inom fredningsområden för våra vildlaxälvar så ska skydds jakt beviljas för att skydda våra stammar av havsvandrade arter.**
3. Omfattningen av skador på fiskeredskap och skador på fångst i redskap orsakade av storskarv har minskat.
4. Kunskapen och dialogen kring storskarvens roll i ekosystemet regionalt, nationellt och internationellt har ökat.

5.2 Förutsättningar

Ta fram metoder för bedömning av negativ påverkan på fiskbestånd i behov av stärkt skydd samt inventering av skador inom fisket orsakade av storskarv. Ansvarig: Havs- och vattenmyndigheten och länsstyrelserna **Tillägg fiskerättsägare och fiskerättsägare organisationer bör vara delaktiga i detta arbete.**

Ta fram metoder för inventering av storskarvpopulationens storlek och täthet inom länen. Ansvarig: Naturvårdsverket och länsstyrelserna **Tillägg fiskerättsägare och fiskerättsägare organisationer bör vara delaktiga i detta arbete.**

6.2 Samverkan

Viktigt

Syftet med samverkan inom förvaltning är att förvaltningen decentraliseras och kopplar ihop aktörer på olika nivåer. Det binder samman personer med olika typer av kompetens med målet att skapa ett kunskapsutbyte, minska konflikter samt sprida inflytandet inom förvaltningen.

Åtgärder för att förebygga och förhindra allvarlig skada.

Denna del fokuserar på yrkesfisket hur kan man säkra upp och förhindra skada för fritidsfisket på samma sätt. Detta bör beaktas då fritidsfisket bidrar till samhällsekonomin i större omfattning än yrkesfisket.

6.3.2 Skydds jakt och störning

På grund av storskarvens status i fågeldirektivet saknas formella möjligheter att införa allmän jakttid eller licensjakt på storskarv. **Är det möjligt att göra en översyn och ändring av fågeldirektivet specifikt för skarv bör man lägga till den i fågeldirektivets bilaga 2 för att möjliggöra allmän jakt på arten**

6.3.2.1 Skydds jakt

Beslut om skydds jakt behöver vara baserade på välgrundade underlag som tydligt visar att exempelvis allvarlig skada kommer uppstå om inte åtgärden genomförs. Den dokumenterade effekten av besluten har historiskt sett varierat, ibland har den saknats helt. **Viktigt att genomföra uppföljning och ta hjälp av lokala resurser som har kunskap om området där skydds jakt bedrivits.**

7.3 Lokalt

Det finns ett antal organisationer, främst fiskevårdsområdesföreningar och sammanslutningar för vattenägare, jägare, yrkesfiskare, ornitologer, fritidsfiskare med flera, vars medlemmar berörs av förvaltningen av storskarv och som kan bidra värdefull kunskap till förvaltningen. **Viktigt att ta vara på den kompetens som finns lokalt och se den som en viktig resurs i förvaltningsarbetet.**

8.1 Kunskap

På samma sätt är exempelvis predationen på lax och öring som allra högst när smolten vandrar nerströms i vattendrag och ut i mynningsområdena på relativt grunt vatten (Jepsen m. fl. 2019).

I en global meta-analys av predationseffekter från storskarv (Ovegård m. fl. 2021) fann man att storskarvar inte har någon allmän negativ påverkan på fiskbestånd, utan den kan vara såväl negativ som positiv eller neutral. Vissa fiskarter verkar dock vara mer känsliga för predation från storskarv och negativa effekter har konstaterats på abborre, gös och karpfiskar (t.ex. mört), medan effekterna på laxfiskar varierade. Längs Östersjökusten och i speciellt kustnära miljöer visar dock flera studier negativa effekter genom storskarv på abborre (Vetemaa m. fl. 2010, Östman m. fl. 2012, 2013, Gagnon m. fl. 2015, Veneranta m. fl. 2020, Arlinghaus m. fl. 2021, Bergström m. fl. 2022), gös (Eschbaum m. fl. 2003, Mustamäki m. fl. 2014), gädda (Östman m. fl. 2013, Bergström m. fl. 2022), skrubbskädda (Östman m. fl. 2013) men även smolt av öring och lax har visat sig vara känsliga för storskarvpredation, framför allt den odlade kompensationsutsatta öringen (Jepsen m. fl. 2019).

Vi saknar information och undersökningar då det gäller skarvens predation på den unika kust lekande harren vi har i Bottenviken

8.2.3. skarvens påverkan på fritidsfisket

Varför lyfts bara fisket efter abborre och gös fram i förvaltningsplanen, fisket bedrivs omfattande också efter andra arter som gädda, öring och harr mm i våra kustvatten och insjöar.

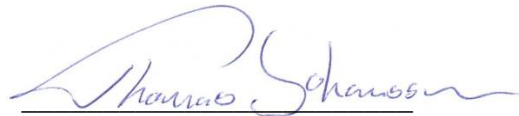
Skarvens påverkan på dels kustfiske i Bottenhavet och Bottenviken, även då det gäller våra vildlaxälvar. Påverkan på den utvandrande smolten, minskat antal återvändande lekfiskar mm.

För många andra fiskarter av intresse för fritidsfisket och framför allt i svenska sjöar och längs svenska västkusten **saknar ostkusten typ Bottenhavet och Bottenviken** är storskarvens konsumtion och påverkan mindre studerad. Storskarvens påverkan, i likhet med fritidsfiskets påverkan, kan ha betydelse lokalt och för vissa arter. Att utgå från ett regionalt perspektiv är därför viktigt när man förhåller sig till hur man begränsar påverkan från både fritidsfisket och storskarven. Detta är särskilt viktigt i områden som redan är fredade eller skyddade från fiske. Sådana områden är införda för att skydda- till exempel fisklek och lekvandring och är därmed viktiga för reproduktion och förnyring. Att begränsa storskarvens tillträde eller konsumtion i sådana områden, där storskarv har en negativ påverkan, kan innebära att än högre verkningsgrad uppnås.

9.1.2 Nationell övervakning

Bör inte Sverige genomföra en årlig inventering liknande den som genomförs i Finland och Danmark för att säkra korrekt data för beslut. Stor del av datan i denna utredning är från 2012-2013 och det är 10 år sedan. Mycket kan hända med ett bestånd under 10 år

För Östersjölaxar i Samverkan
Thomas Johansson
Nedre Kläppen 21
934 93 Kusmark
thomas.johansson@ostersjolaxalvar.se
Tel: 070 – 581 70 29

Thomas Johansson